

KURYER LITEWSKI

W WILNIE we SRODĘ DNIA 5 MAJA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 4 maja.

Dnia 29 przeszłego miesiąca przybyli tu: JWW. Jenerał Porucznicy, Hrabia *Pahlen* i Hrabia *Finkir-chen* z Kurlandyi. Ostatni nazajutrz wyjechał za granicę. JW. Jenerał Porucznik *Borozdyn* i goniec *Fiedorow* przejechali z *Petersburga* do *Warszawy*.

Dnia 1 t. m. przejechał tędy z *Witebska* do *Lidy*, JW. Jenerał Porucznik *Weljaminow*, a JW. Jenerał Porucznik Hrabia *Pahlen* wyjechał do *Kowna*: Adjutant Hrabiego *Ożarówskiego*, Rotmistrz gwardyi *Zybin* z *Petersburga*, do miejsca pobytu Najjaśniejszego Cesarza Jegomości — Wczora przybył tu z *Petersburga* Podpółkownik *Koczubey*.

D. 3 weszła tu 28ma kompanija artylleryi konney, i po przenocowaniu w dalszą udała się podróż.

Kurs tutejszy: Rubel srebrny, rub. 4 i kop. 80 ass.; Dukat, rub. 14 i kop. 65 ass.; Imperyal, rub. 44 ass.

Gazeta petersburska, *Poczta Półnorna*, umieściła z *Petersburga*, pod dniem 24 kwietnia: „Należący do Kollegium interessów zagranicznych, Radzca nadworny, *Dymitr Bantysz Kamiński*, náyłaskawiey mianowany Kamerjunkerem Dworu Jego Cesarskiey Mości.

Za uczynione postępy w utrzymywaniu plantacyi jedwabiu, w latach 1811 i 1812: Głowa miasta *Saratowa*, *Wolkow*, otrzymał oświadczenie náywyższego ukontentowania, za udoskonalenie plantacyi tego miasta, za ofiarowanie dwóch pijemonckich machin do kręcenia jedwabiu, i za podjęte koszta na podróż z *Astrachania* do pomienioney plantacyi, dla ucznia zniającego sposób pielegnowania jedwabników; gubernii czernichowskię, kolonii białowiezkiey: kolonista *Sztumif*; karasubazarski mieszkanię *Grek*, *Szyszko Oglu*, i skarbowy prządca jedwabiu, *Jeorgianin*, *Alexy Abramow*, udarowani złotemi medalami, dla noszenia na szyi, na czerwony wstędze, za należyte utrzymywanie obszernych u siebie założonych plantacyi, i zbieranie znaczney ilości jedwabiu, jakoteż za wyuczenie drugich; gubernii tauryckiey, *Greczyn*, *Juzbut-Ali*, gubernii kaukázkiey kozacy, *Jan Czernikow* i *Andrzej Szyszkin*, włościanie *Jermolay Chudiakow* i *Maysiey Kowalenko*, udarowani wielkimi medalami srebrnymi, za rozszerzenie znacznych plantacyi i zbieranie jedwabiu; nakoniec: Ormianom *Nachiczewańskim*, *Owanesowu* i *Symawonowu*, dano pieniężne nagrody, pierwszemu za wyrobienie 54, a drugiemu 21 fun. jedwabiu.

Daléy w téyże gazecie czytamy: że ostatnich dni marca przechodziło przez *Tulę* uzbrojenie kazańskie.

Dnia 5 kwietnia jechał z *Petersburga* przez *Czerlichów* JW. Jenerał jazdy *Rajewski*.

Wieczorem d. 4 kwietnia przejeżdżał przez *Mozyrz* JW. Radzca Tayny i Senator *Siwers*, udając się w dalszą podróż, traktem do *Radziwillowa*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Gazeta wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, donosi z *Wiednia*, pod 25 kwietnia: „Przechody C. K. regimentów są bardzo znaczne. Od 17 przeszłego miesiąca do dnia pozawczorayszego, przybyły tu, i do dalsze-

go, 5 regimentów swego wyruszyły, regimenta c. k. piechoty: Arcy-Xięcia *Ludwika*, W. Xiążęcia *Toskańskiego*, *Lindenau*, *Coburg*, *Kutschera*, i *Cesarski*; pierwszy, czwarty i dwónasty batalion strzelców; bataliony grenadyerskie *Fríscha* i *Sieglera*; a z kawaleryi: regiment ułanów *Rosenberga*; regiment kuryssyerów *Cesarza*; regiment huzarów Arcy-Xięcia *Ferdynanda*, welci huzarów *Palatyna*.

Z tutejszey załogi, wyszły także do służby polowéy: 9 batalionów grenadyerów, regimenta piechoty *Cesarza Alexandra* i *Colloredo-Mannsfeld*; regiment kuryssyerów *Konstantego* i regiment ułanów *Schwarzenberga*. Woyska te, przed wyściem swoim, zawsze występowały przy wejsciu do *Prateru*, albo na stoku wałów dla odbicia rewii, na który się często J. C. K. Mość, i niektórzy z obecnych tu Monarchów znajdowali. Dnia 18, kiedy wychodziły piesze regimenta, *Cesarza Alexandra* i *Hieronima Colloredo*, N. Cesarz Jegomość Rossyyski, w mundurze półkownikowskim, na czele regimentu swego, przywitał náyłaskawszego Cesarza naszego, i szpadą przed nim salutował. N. Cesarzowa Jejmość, obecni tu Królowie i Xiążęta, Prezydent nadworny Rady wojenney, Feldmarszałek Xię *Schwarzenberg*, i dowodzący w *Austyi* Jenerał, Feldmarszałek i Gubernator wojenny, Xiążę *Wirtemberski*, z licznym orszakiem cudzoziemskich i krajowych Jenerałów i Szabs Oficerów, inko też niezmierna liczba widzów, znajdowali się na tej paradzie.

Gazeta lwowska z wiedeńskiey nadwornéy umieściła z *Wiednia* pod dniem 25 kwietnia: „Jego Cesarzowiczowska Mość, Arcy Xiążę *Jan*, wyedzie za dni kilka do *Włoch*. — Królewsko-bawarski Marszałek polny, Xiążę *Wrede*, wyjechał dnia wczorayszego do *Monachium*. Uda się on wkrótce nad *Ren*, dla objęcia dowództwa nad jedném z woysk, tamże stojących.

Ze *Włoch* odbieramy ciągle nayprzyjemniejsze wiadomości. Spodziewają się tam w krótkim czasie końca wojny z *Neapolem*: gdyż woysko austryackie posuwa się coraz daléy, a woysko *Murata* nie jest w stanie dotrzymać w boju z *Austryakami*. W okolicach tamtejszych spodziewać się należy wkrótce ważnych wypadków. Według doniesień z *Tryestu* pod dniem 21 bieżącego miesiąca, zjechał tam neapolitański radca poselstwa *Questineaux*, i chciał, aby go puszczone do *Wiednia* z ważnemi depeszami, które odebrał w *Ankonie* d. 18 b. m. z rak neapolitańskiego ministra interessów zagranicznych, Xięcia *Gallo*, celem wręczenia ich w *Wiedniu* poselstwu neapolitańskiemu. Prezydujący radzca rządowy *Spiegel-feld* oświadczył jemu, iż dla rozpoczętey wojny zakazano mu przepuszczać *Aientów* neapolitańskich; a tak P. *Questineaux* musiał odiechać nazad, nie mieszkorawszy. Z oświadczeń jego zdaje się okazywać, iż Król *Murat*, będąc na wszystkich punktach pobytym, i razem przekonany, że ludy włoskie nie czują w sobie skłonności, do przyymowania ludzających jego przyrzeczeń, radby zaczępnę działanie swoje za samą tylko omyłkę wystawić. Na to waleczne C. K. woysko będzie umiało odpowiedzieć.

Korrespondent hamburski donosi z listu, z *Wiednia*, pod 19 kwietnia: „Druga deklaracya, którą

kongres przeciwko *Napoléonowi* chciał wydadz, iuż nie nastąpi: gdyż nie zaszła zgoda o wyrazy, w jakich deklaracya ta pisana bydz miała.

Stosownie do zaszłych układów komunikacya z *Francyą*, a szczególniej na całej linii granicznej, nie ma bydz przerywaną; owszem listy, gazety, a nawet w wielu zdarzeniach niepodeyrzani podróżni wolny przejazd tam i nazad ieszcze mieć mogą. Xiążę *Talleyrand* miał się nymocniej oświadczyć przeciwko zupełnemu, od niektórych stron podawanemu, zamknięciu granicy; przekładając, iż toby właśnie odjęło sposobność udzielenia wsparcia wielkiej liczbie przywiązanych do Króla; a nawet zostaliby oni bez tych wiadomości, które przedsięwzięcióm ich nową siłę i nowy kierunek nadadz mogą.

Słychać, że Król neapolitański cofa się zupełnie do państwa swego. Byłoby to prawdziwym szczęściem, gdyby ten wstęp do wojny przeciwko *Bonapartému*, jak nuyprędz mógł bydz ukończony: gdyż inaczey, wśród nuypomysłniejszych wypadków, część woysk austriackich od walki przeciwko *Francyi*, wyłączoną bydzby musiała.

Wczorayszy numer gazety *Oester. Beob.* umieścił iuż wyrok *Bonapartego*, wymuszający zpod amnestyi znajdujących się tu francuzkich pełnomocników, *Talleyranda*, *Noailles* i *Dalberga*.

Przez jedno z postanowień swoich, główne mocarstwa, niewyjadą ztąd pierwiej, aż nie zaydzie ostateczne urządzenie względem konstytucyi związku niemieckiego.

Xiążę Następca tronu austriackiego, otrzymał półk rossyyskich kozaków.

Z innego listu w tęż dacie: „Utrzymują, że przed wyjazdem Monarchów, odprawi się tu wielka festyna woyskowa i uroczyste pod gołym niebem nabożeństwo, na którym wielcy Monarchowie znajdowas się i zawarty między nimi związek, uroczyscie nawzajem ponowić i zatwierdzić mają.”

W Ł O C H Y,

W gazecie wiedeńskiej, *Oesterreichischer Beobachter*, z dnia 27 kwietnia, czytamy z *Tryestu* pod d. 21 kwietnia; „Wszystkie listy z *Ankony*, tu otrzymane, donoszą, o wielkim zasmuceniu, przez ostatnie wiadomości od woyska, w niewielkiej liczbie stronników Króla *Murata* sprawioném. D. 10 t. m., ukazało się ogłoszenie, w prowadzające nową kokardę dla *Włochów* (załacz. A.). D. 14 wyszła odezwa do oficerów i żołnierzy dawniejszego królestwa włoskiego (załacz. B.).

„W nocy z tego na 11ty i dwóch dniach następnych, wiele kup zapłaconego i omamionego ludu, chodziło po ulicach *Ankony*, z nowemi kórkardami na kapeluszach i czapkach, wyspiewując rewolucyjne pieśni, zachęcając do werbunku pod ten nowy znak wolności: bardzo mało jednak znaleźli włocegow, co się z nimi złączyli. Mieszkaniec żaden nie poszedł. Tymczasem zaczęły się rozchodzić wiadomości, o bardzo niepomysłnych wypadkach dla neapolitańskiego o-ręża. Wysłano kilka okrętów dla zabrania ranionych z *Rimini*, i przewiezienia ich do *Ankony*. Dnia 17 przybiegło już tam wiele uciekających z pobitego woyska; 18go przybył Xiążę *Gallo*, minister spraw zewnętrznych, który strzymał zaraz wszystkie patryotycznie-rewolucyjne poruszenia i okazy radości. Według tego, co publiczności jest wiadomém, żadnemu już nie podlega powątpiewaniu, że położenie woyska neapolitańskiego bardzo jest smutne.”

Załączenie pod literą A.

Bologna dnia 10 kwietnia 1815.

Joachim Napoléon Król Obojéj Sycylii.

Ponieważ wszyscy Włosi za sprawę oyczyzny pod kolory narodowe zbierać się powinni, uznaliśmy za rzecz przyzwoitą, przez nas w królestwie neapolitańskiem, jako znak honoru i niepoślakowany wierności, godło walecznego woyska naszego, przyjęty już kolor, połączyć z kolorami, które noszące woysko włoskie wstawiało się na wszystkich walkach *Europy*.

Dla tego postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:
Art. 1) Kokarda włoska ma się składać ze wstęgi amarantowéj i zielonéj, obie równéj szerokości.

2) Kokardę tę, nosić mają nie tylko woysko, ale też Włosi wszystkich stanów, którzy się poświęcają za sprawę narodowój niepodległości.

Ministrowie nasi obowiązani są dopełnić niniejszego wyroku.

podpisano: *Joachim Napoléon*.

Przez Króla. Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Hrabia Mosburg*.

Załączenie pod literą B., jest odezwa prefekta departamentu *Metauro*, *P. Benincasa*, datowana w *Ankonie* 14 kwietnia, wzywająca dawniejszych żołnierzy królestwa włoskiego i młodz swego departamentu do broni za sprawę oyczyzny.

Daléj w tęż gazecie czytamy wyrok Króla neapolitańskiego, d. 9 kwietnia w *Bolognii* datowany, przepisujący formowanie woyska. Treść jego artykułów jest następująca: Rozwiązane woysko królestwa włoskiego powołuje się do służby. Wszyscy dawniejsi woyskowi, którzy w roku 1814 służyli, przyymują się w tychże samych stopniach i do tegoż gatunku broni, do którego należeli, i mają bydz jak nuyprędz umieszczeni, z zachowaniem względów na czas swojéj służby, liczbę kampanii, i innych zasłużonych dystynkcyy. Wolni są od zaciągu, synowie jedynacy; ci, którzy się poženili przed nastaniem tego wyroku; ci, którzy złożą prawne dowody uwolnienia swojego od służby, w czasie rozwiązania woyska włoskiego. Ci, którzy dawali za siebie zastępców, mogą tychże albo drugich postawić zastępców. Familie woyskowych, którzy się zaciągają do służby czynnéj, wolne są przez lat 3 od płacenia podatku osobistego, albo i przez cały czas zostawania ich w służbie. Podobna wolność służy i dla rodziny ochotników, którzy się na skutek wyroków naszych, pod 3 i 4 t. m., do służby zaciągnęli.

Następuje wyciąg z listów otrzymanych w *Wiedniu* z *Włoch górnych*, względem ostatnich działań *Murata*, z których się pokazuje: iż on bardzo się zawiódł na fałszywych swoich rachunkach, opartych na duchu narodu włoskiego; nie spodziewał się znaleźć we *Włoszech* woysk austriackich w gotowości do boju; rozumiał wręście, że mocarstwa, a szczególniej *Austria*, zatrudniona ostatniemi wypadkami we *Francyi*, nie zdołają mu przeszkodzić w postępie do rzeki *Po*, i daléj; że się tam będzie mógł rozrządzać; że partya zwolenników jego co raz się powiększać będzie. Na tych tylko marzeniach zasadzony, człowiek, któremu się przypadkiem udało z ostatniéj klasy towarzystwa wynieść na tron neapolitański; który, nie przestając na losie swoim, sięgnął po dwie trzecie krajów włoskich, a nakoniec i na ujarzmienie całej téj półwyspy mierzył; człowiek ten, mniemał się wszędzie bydz pożądanym, i własnym ciężarem chciał dla siebie przeważać szalę losów *Europy*! W tych przywidzeniach nieograniczonéj dumy, posunął się aż ku *Modenie*: gdzie, nie słysząc przyżnych dla siebie okrzyków ludu, a późniéj takie znalazłszy przyjęcie od woyska austriackiego, iż nic już dobrego dla siebie wróżyć nie mógł, powiedział w *Bolognii* do jednego z wiernych sobie, iż wpadł w łapkę, z której trudno podobno i wydobydz się będzie! Z rozpaczą przypuścił szturm do *Ferrary* i szanca przedmostowego, *Occhio-bello*; a zawiódłszy się na tych przedsięwzięciach i uwiadomiony, że dywizye, które do *Toskanii* wtargnęły, nic mu już pomódz nie mogą, przestał na tém, że prowincye te, w imieniu wolności, zrabował, i śpiesznie wziął się do odwrotu. Na samo miasto *Bolognii* nałożył 4 miliony fr.: w równéj proporcji i na inne miasta. W niektórych miyscach, a mianowicie w krajach papiezkich, władzą się ogłosił.

Przy *Muracie* znajduj się: *Duca di Gallo*, minister spraw zewnętrznych; *Hrabia Mosburg* (*Agar*), rodem Francuz, były minister skarbu króla neapolitańskiego i *Zurlo* minister spraw wewnętrznych; *Szał*

sztabu głównego, Jenerał *Millet de Villeneuve*, także Francuz.

Jak tylko się wojsko neapolitańskie dowiedziało, że ma walczyć z Austryakami, a nie z Francuzami, jak je zapewniano, głośnie w niem powstało szemranie. Z samego *Neapolu* żadnych nie ma wiadomości. Sądząc o duchu, jaki się tam znajdował przed wyruszeniem wojska *Murata*, nie można wątpić, że wiadomość o jego odwrócie z daleko większą niechęcią przyjęta będzie, aniżeli o wojnie. Już się tam wiele słyszeć dało głosów za dawną familią królewską; a nie można było przeciw głosowi temu stawiać: gdyż pewnie wiadano, że powrót jęć żadnego oporu nie znajdzie, i żadna gwałtowna nie nastąpi rewolucja. Większość też narodu w podobny odmianie rządu upatruje pewniejszy pokój. Przez czas wpływu *Bonapartego*, corok, w dalekich krajach płynęły potoki krwi neapolitańskiej, a przez czas, kiedy na królewskim tronie francuzkim *Burbonowie* siedzieli, a *Joachim* na neapolitańskim, nie można było nigdy spodziewać się końca poróżnień.

W téjże gazecie z d. 28 kwietnia, czytamy: „Podług ostatnich doniesień ze *Włoch*, F. M. L. *Bianchi*, d. 20 t. m., wszedł do *Florencji*; Jenerał Hrabia *Nugent* był już w okolicach *Arezzo*. Dnia 18, dywizya neapolitańska *Ambrosio*, była jeszcze w *Rawennie*: zdała się, iż musi być jęć przeznaczeniem, zasłaniać odwrót Króla *Murata*. F. M. L. *Neipperg* d. 19 z przednią strażą, przez *Forli*, posunął się aż do rzeki *Ronco*. W nocy na 19, dywizya *Ambrosio* cofnęła się z *Rawenny*, a tylna straż jęć przez dowódcę *Comachio*, majora *Brohn* i przez majora *Pirquet*, aż do *Cesenatico* ścigania, wielką liczbę jeńców straciła. — *Murat* d. 17 był jeszcze w *Faenza*; miejsce to opuścił d. 18. Pod *Cesena* założył nieprzyjaciół szanice, i wiele dział sprowadził.

W téjże gazecie z dnia 30 kwietnia, czytamy: „Przez gońca, który d. 24 z główny kwatery Dowódcy Naczelnego wojsk we *Włoszech*, Jenerała jazdy, Barona *Frimont* wyjechał, otrzymaliśmy raport F. M. L. Hrabiego *Neipperg*, w którym donosi, że nieprzyjaciół stanowisko swoje pod *Cesena*, które mocno był oszańcował, w nocy z 22go na 23ci nagle opuścił, i z wielkim pośpiechem odwrót swój skutecznił.

Wiadomości od F. M. L. Barona *Bianchi* i Jenerała Hrabiego *Nugent*, którzy obadway z Wielkiego Xięstwa Toskańskiego przeciw nieprzyjacielowi działali, w téj chwili przysły, i są nader pożądane. F. M. L. *Bianchi*, d. 23 wszedł już do *Arezzo*; nieprzyjaciół w prawdziwy już ucieczce, na téj drodze zabiegł aż do *Perugia*. Jenerał, Hrabia *Nugent*, pięć marzami dalej od F. M. L. *Bianchi* posunął się naprzód, i śpieszy zaskoczyć nieprzyjacielowi na przejściu przez *Tyber*. Przestrach, dezercja i zamieszanie w wojsku nieprzyjacielskim tak jest wielkie, iż, podług zgodnych doniesień, liczba zbiegów i jeńców już 7,000 dochodzi. Król *Joachim*, d. 21 t. m., prosił o rozejm; ale mu ten odmówiony został.

Oprócz doniesień o działaniach wojennych, czytamy jeszcze w téjże gazecie ze *Włoch*: w Numerze z d. 27 kwietnia: „Podług gazety, *Diario Romano*, Jenerał *Pignatelli* d. 31 marca do *Rzymu* z *Florencji* był powrócił. Tegoż dnia Kardynał *Fesch* z *Rzymu* do *Neapolu* wyjechał. 1,500 *Neapolitańczyków* pierwszej dywizji, za odebraniem rozkazu z *Fondi* do środka państwa wyruszyło. — Król *Sardyński*, d. 10 kwietnia rano z *Turyngu* do *Alexandryi* wyjechał, dokąd przodem wyruszyło kilka regimentów pijemonckich. Pod 7 kwietnia wydał Król edykt, nakazujący powszechne uzbrojenie korpusów milicyi: prowincjonalnej, w każdym mieście, miasteczku, wsi, swojego państwa, z wyjąciem *Turyngu* i *Genui*; które to miasta szczególnie w téj mierze otrzymać mają urządzenia.

W numerze z dnia 29 kwietnia: „Rozkaz Do-

wództwa wojskowego w *Toskanii*: „Dezercja, codzień w neapolitańskim powiększająca się wojsku, skutkiem jest niesprawiedliwej sprawy, za którą ono walczyć musi, i wymaga środków, dla oszczędzenia tych nieszczęśliwych, którzy chcą siebie wybawić od tyranii swego przywłaszczyiciela: dla tego, zaleca się wszystkim pogranicznym, cywilnym i wojskowym władzom, zbiegów neapolitańskich, którzy się przed ich urzędami stawiać będą, przyjmować, pasportem i wyznaczeniem traktu do *Liwny* opatrywać; z kąd oni do swoich rodzin odsyłani być mają. Na drodze mają być im dawane kwatery i żywność, stosownie do urządzeń w Xięstwie *Toskańskim* będących. W główny kwaterze w *Pistoja*, dnia 7 kwietnia, 1815 roku, podpisano: Hrabia *Nugent* Gubernator jeneralny wojenny w Wielkim Xięstwie *Toskańskim*.

„Dziś rano Jenerał *Nugent* odprawił rewii 7 min batalionów wojsk austriacko-toskańskich, piechoty, jazdy i artylleryi. Znajdował się na téj rewii Lord *Burgorsh*, poseł K. J. Brytanii W. przy dworze W. Xięcia *Toskańskiego*, w mundurze adjutanta Xcia Rejenta, i wiele oficerów angielskich; z tych niektórzy z *Liwny* przybyli. Po rewii wojska odebrały rozkaz do wyruszenia w różnych kierunkach.

Dalej w tymże numerze czytamy: „Podług doniesień z *Parmy* d. 12 t. m., o południu przybył tam z *Wiednia*, Hrabia *Magawly Cerati di Carby*, minister stanu w Xięstwach *Parmy*, *Placencji* i *Guastalli*. Wraz po jego przyjeździe, ogłoszona następujące akta:

I. My Cesarzowa, *Marya Ludwika*, Arcy Xiężna *Austriacka*, Xiężna *Parmy*, *Placencji* i *Guastalli*: Czynimy wiadomo wszystkim poddanym i mieszkańcom państw naszych *Parmy*, *Placencji* i *Guastalli*, iż ze względu na teraźniejszy okoliczności i niemożność, w której się znajdujemy, osobiście się teraz do pamięnionych państw udać, prosiliśmy naszego Najjaśniejszego i Najukochańszego Rodzica, Cesarza i Króla, aby wspomniane państwa nasze w imieniu swoim tymczasowie sprawować rozkazać raczył; i gdy prośbę tę J. C. K. Mość łaskawie przyjął raczył, przeto chcemy i zalecamy wszystkim naszym wiernym poddanym i mieszkańcom *Parmy*, *Placencji* i *Guastalli*, wypełniać wszystkie rozkazy i rozrządzenia, które J. C. K. Mość do nich przelać rozkazać raczy.

Dan w pałacu Cesar skim, w *Schönbrunn*, pod *Wiedniem*, dnia 31 marca 1815.

podpisano: *Marya Ludwika*.

Na rozkaz Cesarzowej Jęymości

Magawly Cerati.

II. My *Franciszek I*, z Bożej łaski Cesarz *Austriacki*, Śc. Śc. Śc. Gdy, stosownie do życzenia i prośby najukochańszej córki naszej, Cesarzowej, *Maryi Ludwiki*, Arcy Xiężny *Austriackiej*, Xiężny *Parmy*, *Placencji* i *Guastalli*, przyjęliśmy państw jej sprawowanie, pożyjemy przeto sobie za obowiązek, w imieniu najukochańszej córki naszej postanowić i dać wiedzieć, iż przez czas naszego tymczasowego sprawowania, w imieniu naszym wydawane rozkazy przez Ministra Stanu Hrabiego *Magawly Cerati*, ściśle dopełniać były. Dan w naszym Cesar skim rezydencji mieście, *Wiedniu*, dnia 2 kwietnia, 1815, panowania naszego dwudziestego czwartego roku.

Podpisano: *Franciszek*.

Na rozkaz J. C. K. A. Mości

Podpisano: *Józef v. Hudelist*.

Za zgodność kopii

podpisano: *Magawly Cerati*.

W téjże gazecie, z dnia 30 kwietnia: „Z *Rzymu* pod d. 2 kwi. donoszą, że tam odkryto śpipek, którego celem było, Rząd tymczasowy, od Ojca ś. ustanowiony, obalić, i spokojność publiczną zamieszać. Ale rostopną i ostróżną czuynosc tego niedopuszcza, i spóluicy tego śpiszku w niewolę poszli. Rząd tymczasowy ciągle swą władzę z powagą sprawuje, odbiera i udziela wiadomości, o miejscu pobytu i zdrowiu Ojca ś. — Wiele cudzoziemców, o-

osobliwie Anglików, jeszcze się znajdowało w Rzymie d. 1 kwietnia; inni wyjechali do *Civitta Vecchia*, a inni napowrót do *Neapolu*. — Król Karol Emmanuel Sardyński był odtąd ciągle spokojny w *Civitta Vecchia*.

W tymże numery czytamy dalej ze *Włoch*: „*Hieronim Bonaparte* znajduje się w towarzystwie *Murata*. — Okręt neapolitański, *Joachim*, d. 3 kw. wieczorem z *Liorny* do *Neapolu* powrócił, przywiózł *Madame Letycyą Bonaparte*. Jak tylko Królowa o jej przybyciu wiadomość odebrała, nie mogąc sama dla słabości wychodzić, wysłała Xięcia Następę tronu z *Portici* do portu, dla powitania *Madame Letycy*, która wkrótce do dworu przybyła. Kilka dni później kardynał *Fesch*, brat *Letycy*, do *Neapolu* przybył. — D. 5 kw. widziano w porcie *Neapolu* zawijający wojenny okręt angielski *Rivoli*, który z *Palermu* przybył, port powitał, i nawzajem otrzymał przyjacielskie przyjęcie.

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego*, donosi z *Wenecyi* pod d. 14 kwietnia: „*Neapolitańczycy* do szanów *Occhio Bello* siedm razy szturm przypuszczali; ale zawsze przez artylleryą austriacką odparci zostali. Sam Król *Joachim* dowodził. Stracili tam do 2,000 w zabitych, prócz kilkuset niewolnika; w liczbie których znajduje się 3 Jenerałów. Regimenta neapolitańskie, ze zbiegów i bandytów sformowane, najeźniercy się bity: inne woyska broń rzucały. Zwycięstwa austriackie, w różnych miejscach, przez wystrzały działowe zwiastowano.

Z teyże gazety, list z *Wenecyi* pod d. 14 kwietnia: „Pewną mamy wiadomość, że dnia wczorajszego F. M. L., Baron *Mohr*, otrzymał depesze od angielskiego Jenerała porucznika, Lorda *William Bentinck*, z uwiadomieniem o wydaniu wojny Królowi Neapolitańskiemu przez *Brytanię W.*; któreto uwiadomienie natychmiast *Feldmarszałek Leytnant* przez parlamentarza do nieprzyjacielskich posłał przedpocztów.

List z *Rovigo* teyże daty donosi: „Wydanie wojny ze strony Anglii Królowi neapolitańskiemu woysku dziś ogłoszono.

Taż gazeta, ze *Włoch* pod dniem 12 kwietnia: „W bramach *Mantuy* pomymano neapolitańskiego oficera, jako szpiega, który poogrodniczemu by przebrany — W wielu miejscach z *Sycylii* do *Kalabrii* wylądowano. Tento wypadek zmusił Króla *Joachima* do śpiesznego odwrotu. — Oddawna już, w wielu gazetach nieżyjący, Jenerał *Hrabia Bubna*, do *Medyolanu* przybył — W *Genui* pałac papieżki ciągle otoczony jest przez pobożne osoby, które z upragnieniem zbierają się dla wzięcia błogosławieństwa i ucałowania nóg Ojca ś.; D. 6 t. m. *Milady Bentinck* z wielą *Damami* angielskimi, a potem Królową *Hetruryi* z dziećmi swemi, odwiedziły Jego świątobliwość. — W *Medyolanie* *Policya* surowie zakazała, aby po domach publicznych żadnych nie miewano rozmów o rzeczach politycznych.

N I E M C Y

Czytamy w gazecie *petersburskiej*, *Poczta Północna*: „Od brzegów *Menu*, d. 14 kwietnia: w *Wirtemberskim* aresztowano gońca francuskiego, który jechał za paszportem *Bonapartego*. Znalezione u niego listy do Xięcia *Eugeniusza*, do jego żony i Jenerała francuskiego *Abrial*, który się w *Monachium* znajduje; listy te odesłano do ministerium austriackiego.

Gazeta berlińska donosi z *Drezna*, pod 27 kwietnia: „Dla dogodniejszego stołowania woysk, przez *Drezno* idących, ma być wybrana suma w gotowych pieniądzech, z których każdy gospodarz za stołowanie, od każdej głowy po 5 gr. odbierać będzie. — Droga pożyczki, ma się wybrać w *Saxonii* 1,570,000 talarów: miasto *Drezno*łoży do téj pożyczki 44,625 tal.

Czytamy w *Korrespondencie hamburskiej*, od brzegów dolnego *Renu* pod dniem 22 kwietnia, następującą odezwę *Xcia Blüchera* do woyska:

„Towarzysze! Jego Królewska Mość znowu mi náy-

wyższe dowództwo nad woyskiem powierzył. Z naysczulszą wdzięcznością umiem w tém okazać mi łaskę poznawać. Cieszę się, że wás na nowo mogę oglądać, znowu wás na polu chwały znajdować, do nowéj walki gotowych, do nowych nadziei prawo dających. Przyszłóm, jeszcze raz walczyć za powszechną spokojność. Winszuję wám tego szczęścia. Zawód chwały znowu dla wás jest otwarty: rzecz jest na tém, aby nabytą dla broni chwałę przez nowé podnieść czyny. Postawiony na czele wás, pewny jestem nayschwaleniejszego i nayszczęśliwszego końca. W nowych walkach udarujcie mi znowu zaufaniem, jakieście w poprzedniczych okazali; a ja pewny jestem, że chwalebnie przedłużymy pasmo świetnych dzieł oręża naszego. W *Berlinie* dnia 6 kwietnia 1815. *Blücher*.

W téyże gazecie czytamy dalej z *Frankfortu nad Menem*, dnia 23 kwietnia: „Tutésze uzbrowienie, pospolite ruszenie, ochotnicy i woyska regularne, wykonały przysięgę wierności naszemu magistratowi. — Winnice i ogrody owocowe wiele ucierpiały przez mocne nocami mrozy. — 2ga brygada elektorsko-heska ku *Renowi* wyruszyła; 3cia jest już w gotowości do wyścia — Wszelka komunikacya z *Francyą* naysciślej tu jest zabroniona. Ani tam, ani z tamtąd, poczta już nie idzie. — Jenerał *Baron Winzingerode* tu przybył. — Z *Manheimu* donoszą, że dnia 20 kwietnia, pod dowództwem Jenerała *Deroy*, przechodziło około 5,000 ludzi piechoty bawarskiej, ndając się na lewy brzeg *Renu*: gdzie już stoi znaczne austriacko-bawarskie woysko. 2igo przez toż miasto przechodziło do 3,000 jazdy bawarskiej i artyllerya. — Piszą z *Bambergi* pod 21 kwietnia: Cesarstwo Rossyyskie woyska weszły dziś do okręgu *Höchstäd*. — Tegoż dnia w *Kasselu* ogłoszono: ktobykolwiek w mowach lub postępowaniu jawnym stronnikiem *Napoléona* i przywłaszczonego panowania i uczestnikiem sprawy téj był, ma być z nim postąpiono, jako z człowiekiem naruszającym spokojność publiczną. — Donoszą, od brzegów dolnego *Renu*, pod 24 kwietnia Jenerał *Dobschütz* co chwila jest oczekiwany w *Aix la Chapelle* (*Aachen*), który ma objąć rząd woyskowy krajów nadreńskich, dla Prus przypadłych, i zająć się szczególnie urządzeniem milicyi. W *Leodium* codziennie odbywają się konferencye między wodzami *Blücherem*, *Gneisenau*, i *Tilemanem*. Prócz kilku małych z patrolami na granicy francuskiej zaszytych utarczek, z resztą jest wszystko w spokojności. — Podług listów z *Paryża*, iesliby wojna nastąpiła, *Bonaparte* Dyktatorem ma być ogłoszony.

N I D E R L A N D Y

Gazeta, *Korrespondenta hamburskiego*, donosi z *Brukselli* pod d. 23 kwietnia: „Zawczora przybył tu znowu Lord *Wellington*, i tegoż dnia był na obiedzie u Króla, ze wszystkimi posłami cudzoziemskimi i wielą Jenerałami. Dniem pierwiej odprawił on podróż razem z J. K. Mością, i Xięciem następcą tronu, dla obejrzenia *Antwerpii*, którą dzisiaj jest głównym miejscem obronnym *Niderlandów* — Marszałek *Victor*, wyjechał do Cesarza Jegomości *Alexandra*, z poleceniem od *Ludwika XVIII* — Korpus ochotników *Lützowa* i czarni huzarowie pruscy, stoją teraz między *Dinant* i *Givet*, na samej granicy placówek. Legia też niemiecka jutro tam przybywa — Zona *Barona Vitrolles*, który z *Tuluzy* do *Paryża* w niewolę jest zaprowadzony, znajduje się teraz w *Gandawie* — Król nasz mianował 10 nowych Jenerałów Poruczników, i 23 Jenerałów Majorów — Do *Yperu* przybyło 150 kirysyerów, którzy chorągwie *Bonapartego* opuścili — Starania *Bonapartego*, o pojednanie się z bratem swoim *Lucyanem*, na niczem się zakończyły. — Piszą z *Gandawy* pod 19 kwietnia: „Od 2ch tygodni wychodzi tu gazeta królewska, pod tytułem: *Le Journal Universelle*. Zawiera ona między innemi urządzenie króleskie, w którym zaleca się, aby żadnych podatków *Napoleonowi Bonapartemu* nie płacono, i żeby się nikt pod chorągwie *Bonapartego* nie zaciągał — Król ma teraz 3ch ministrów przy sobie: Xięcia *Feltre*, Hrabiego *Blacas*, i Hrabiego *Jau-*

court. Nie dawno też wezwał do rady swojej Hrabiego *Lally-Tolendal*, *Vicomte Chataubriand*. Ciała dyplomatyczne, znowu się zgromadzać zaczyna. Sekretarz poselstwa *P. Reynval*, który ważne przywiózł depesze, napowrót do Londynu wyjechał.

W nowym tutejszym dzienniku, znajdując się opis wypadków, od d. 20 marca zasłanych: Minister wojny, Marszałek *Soult*, przeciw któremu, powszechny głos był się podniósł, przyszedł sam do Króla, złożył mu swój urząd i szpadę. Odpadnięcie marszałka *Ney* wszystko zepsuło. W *Lille* oświadczył, Królowi Marszałek *Mortier*, że nie ręczy za garnizon i że może się zbuntować; że Króla zaklinał, aby co rychlej wyjechał, i że Królowi aż za miasto towarzyszył. Marszałek *Mortier* otrzymał potem rozkaz, Xiążęcia *Orleanu*, i wszystkich Xiążąt francuzkich aresztować; ale rozkaz ten zataił, aż póki Xiążę *Orleanu* z *Lille* nie wyjechał.

W teyże gazecie czytamy z *Leydy* d. 25 kwietnia: „Podług wiadomości z *Paryża* miał *Bonaparte* wkrótce ku granicom wyjechać; a sprawowanie rządu przez czas niebytności swojej tymczasowemu rządowi powierzyć. Podług innych wiadomości przeciwnie, ma on zostać w *Paryżu* aż do zebrania się majowego pola — Gwardyja narodowa paryzka, której *Bonaparte* rewija odbywał, nie 30,000, ale tylko 8,000 ludzi liczyła.

FRANCYA.

Czytamy w gazecie petersburskiej, *Poczta Północna*, z *Flessyngi* pod 10 kwietnia: „Okreć, który wczora tu z *Nantes* przybył, uwiadomił, że w tém mieście w jednym końcu powiewa chorągiew trójkolorowa, a w drugim biała: na ulicach ludzie zabijają się nawzajem. Maytkowie i poczciwi mieszkańcy są za Królem; żołnierze po większej części trzymają się strony *Bonapartego*.

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego*, zawiera z *Paryża* pod d. 19 kwietnia:

Monitor donosi z *Givet*, pod d. 14 t. m., co następuje: „Dnia 11 t. m. znajdowali się w *Bruxelli* Xiążę *Berry*, Xiążę *Condé* i kilku francuzkich jenerałów. Nie widać tam prawie żadnego Francuza; spotykają często na spacerach *P. Bourrienne* (który już d. 6 do *Hamburga* był przybył.)”

W *Monitorze*, w którym wszelkimi sposobami starają się omamić opinią publiczną, znajdując się, tak nazwane, listy z *Metz*, *Valenciennes* &c. zawierające obszerne opisy uzbrojenia się spyzmierzonych. I tak czytamy między innemi: *Rossya* wyprawiła ku *Renowi* 17 dywizyj wojska, między którymi znajduje się 6,000 kozaków; *Prusacy* palają wielką nienawiścią przeciwko *Francuzóm*; podług etatu, d. 24 marca widzianego w *Wiedniu* u Xiążęcia *Wrede*, wojsko bawarskie wynosi 44,000 ludzi; d. 3 i 4 kwietnia miało się ułożyć, iż j. ncy wojenni, których *Rossya* zabierze, w głąb *Rossyi* odesłani zostaną, i nigdy wymienieni nie będą; d. 4 i 5 kwietnia postanowiono w *Wiedniu*, nie rozpoczynać prędkiej wojny zaczepnej, aż na całej linii wszystko w najlepszym porządku, a siła dwa razy większą od francuzkiej nie będzie; *Wellington* ma oddzielny plan działania; *P. Martens* miał napisać manifest do narodu francuzkiego, w którym Sprzymierzeni oświadczały, że się do spraw wewnętrznych *Francyi* mieszać nie chcą!

Massena, po długim wahaniu się, oświadczył się, i wydał do mieszkańców *8ey* dywizyi wojskowej następującą odezwę, d. 10 t. m. z *Tulonu* datowaną:

„Równie szczęśliwy, jak nadzwyczajny wypadek, powrócił nam *Monarche*, któregośmy sami wybrali, *Napoleona wielkiego*. Powinno to być dniem radości dla wszystkich *Francuzów*! Wstąpił on znowu na tron, bez najmniejszego krwi rozlewu. Powrócił na łono kochającej jego familii. *Francuzi*! nie ma w całym państwie żadnego miasta, któreby nie mogło wskazać pamiątki dobrodziejstw jego. Żołnierze widzą w nim bohatera, kunszta i nauki swego opiekuną. Wznośmy

więc życzenia nasze za utrzymaniem życia i dynastyi jego.”

Dwóch merów tutejszych usunęło się od urzędowania swego.”

W teyże gazecie czytamy od granic francuzkich pod d. 20 kwietnia: „Podług domysłów z *Paryża*, panuje tam ukryte burzenie się. Za niemyślną skazówkę publicznego ducha można przytoczyć między innemi to, że, od czasu zaszłej katastrofy, teatr *Francuzki* i teatr *Feydeau* tak mało był uczęszczany, iż pieśniadze zwrócić i reprezentacyi zaniehać trzeba było.

W *Paryżu* d. 4 t. m. francuzki Jenerał *Poru* znik *Fririon* przyszedł był do koszar 4go regimentu *Szwajcarów*, i oświadczył im, iżby oficerowie, podoficerowie i żołnierze, którzyby sobie życzyli zostać w służbie francuzkiej, z szeregu wystąpili, aby z nich batalion mógł uformować; dwóch wystąpiło, a wszyscy dalsi oświadczyli, iż, stosownie do rozkazów ich zwierzchności, życzą sobie do *Szwajcar* powrócić. Podobnie wezwano uczyniono 1, 2 i 3mu regimentowi, ale i te przysiędze swojej wierzeimi zostały.

Przed *Tuilleryami*, jak i przed pałacem *Elisée*, stoją ciągle harmany z zapalonymi lontami.”

Tenże *Korrespondent hamburski* donosi z *Paryża*, pod d. 21 kwietnia: „Pozawczora nowa konstytucya ukończoną została, i już się drukuje. Podług tey konstytucyi będą dwie Izby, jedna dziedziczna, która się składać będzie najmniej ze 100 Członków, mianowanych przez Naczelnika rządu. Każdy obywatel bez różnicy, mający wiek lat 25, może być Członkiem Izby drugiej. (Podług konstytucyi Królewskiej potrzeba było mieć lat 40). Konstytucya ma być podana do przyjęcia na pierwszym zebraniu narodowem.

Dnia 18 t. m., paryzka gwardya narodowa dawała ucztę dla gwardyi *Bonapartego*, w galerii *Konserwatoryum sztuk*, gdzie między innemi umieszczony był napis: „Konstytucya, Wolność, Ojczyzna.” Minister policyi wniósł toast za konstytucyą majowego pola, aby ta zapewniła święte prawa ludu &c.

D. 9 t. m. w *Tuluzie* trzęsienie ziemi uczuć się dało.

Montbreuil, który jest obwiniony o skradzenie dyamentów byłej Królowej westfalskiej, i przed sądem miał być stawiony, dnia wczorajszego przepiłowawszy kratę, za pomocą drabiny powrozowej, uszedł z więzienia. Sciganie teraz jest przez listygończe. *Pont St. Esprit*, d. 15 kwietnia.

„Xiążę *Angouleme* wyjechał do *Cette*, gdzie się gdzie na okręt szwedzki, który w tém celu najęty został. Towarzyszy mu Jenerał *Radet*. Potrzeba było użyć wielu środków ostrożności, aby zachować od wszelkich niebezpieczeństw życie tego Xiążęcia. Obowiązał się on niepowracać nigdy do *Francyi*; nie bliżej bawić iak o 60 mil od granic; nie wdawać się w żaden związek przeciwko *Francyi*; i uskutecznić zwrót kleynotów koronnych od Hrabiego *Lille*.” (z *Monitora*.)

Pod *Chambéry* i *Belfort* mają być założone obozy obserwacyjne pod dowództwem Marszałka *Grouchy* i Jenerała *Lecourbe*. Marszałek *Brune* obejmuje dowództwo nad korpusem obserwacyjnym ze 30,000 ludzi, który się pod *Antibes* zbiera.

Statki przewozowe chodzą ciągle między *Calais* i *Dovers*.— Przyjechał tu Adjutant Króla neapolitańskiego.

Przybył tu znowu Marszałek *Ney*, dla przyjęcia rozkazów *Bonapartego*.

Gazety tutejsze zaprzeczają pogłosce, że iakoby dwóch ludzi w *Bordeaux*, do patrolu wystrzelono. Były to, mówią one, dwa karabiny, z których tylko na powietrze wystrzelono. W *Bordeaux* panuje największa spokojność &c.

Na jarmark w *Caen*, mają mieć wolny przyjazd Anglisy, i wszyscy, bez wyjątku, cudzoziemcy.

P. Riviere i inni naczelnicy, którzy w południowej *Francyi* rojalistami dowodzili, siedli na okręty.

Hrabia *Chaptal*, dyrektor handlu i rękodzielni, mianowany jest ministrem stanu.

Marszałek *Massena* pisze z *Tulonu* pod 14 t. m.: Ze dawniey port ten miał być oddany w zakład Anglikom; że temu zapobiegł; ale że się jeszcze do *Paryża* udać nie może; gdyż obecność jego jeszcze w *Tulonie* jest potrzebna.

Tenże *Korrespondent* donosi od granic francuzkich, pod 22 kwietnia: „Dnia 4 kwietnia wyraził *Bonaparte* w liście swoim do Monarchów: „Pierwszą jest serca mego potrzebą miłość taką, nagrodzić utrzymaniem chwalebnego pokoju.” A *Gazette de France* donosi, że on dnia 15 t. m. kazał dać na teatrze *Francuzkim* sztukę *Horacyuszów*, w której dwa następujące znajdują się wiersze:

„*Va sur les bords du Rhin planter tes pavillons;*
„*Va jusqu'en l'Orient pousser tes bataillons.*”

Proszę więc sądzić o jego skłonności do pokoju! Pomieniona gazeta dodaje jeszcze, iż wiersze te z wielkimi oklaskami przyjęte zostały, tak, że ie powtarzać musiano. Wierzyć temu należy: gdyż za każdym razem, kiedy *Bonaparte* na teatr idzie, albo kiedy sztuka jaką, z rozkazu jego grają, rozdaje policya bezpłatnie 100 biletów parterowych i 10 łóż.

W gazecie berlińskiej czytamy: „Z umieszczonego w *Monitorze* raportu *Masseny*, pokazuje się: że on dawno już Króla potajemnie zdradzał. (Postąpił on podobnie, iak Marszałek *Ney*, przeciw któremu nie piękna ukazała się teraz karykatura). — Dowodzący w *Tulonie* *Admirał Lhermite* donosił ministrowi marynarki, że na tamtejszej flocie trójkolorową banderę zawiesić kazał. — *Vandamme*, nazywa siebie wiedzny rozkazie dziennym, Jenerałem naczelnym, mającym udzielne polecenie w północnej stronie 16tej dywizyi wojskowej. Wzywa też wszystkich urzędników do pomocy, iżby potwierdzili to zaufanie, iakie *Napoléon* w nich pokłada. Zapowiada on też, iż więcej jeszcze wojska przybędzie. — Francuzi zbierają się we dwóch punktach na granicy północnej, jeden korpus rozłożony jest w okolicach *Lille*; drugi między *Maubeuge* i *Valenciennes*. — Znalazło się w *Paryżu* wiele afiszów z temi słowy: *Ludwik XVIII* panował przez miesiące 10, *Bonaparte*, panować będzie przez miesiące 6; po tem *Rzeczpospolita* panować będzie. — Zaprzeczają tey wiadomości, że pod *Paryżem* zbierają korpus odwodowy pod dowództwem Hrabiego *Lobau*. — Więcej, iak 1,100 oficerów francuzkich, abszty pobrali; wielu z nich do *Belgiów* przybywa. — W *Lille* utworzyły się dwa kluby *Jakubinskie*. — Wolność druku zda się być nieograniczoną: jest iednakże potajemnie ścisłemu dozorowi poddana. Różne pisma polotne wychodzą przeciwko *Bonapartemu* i rządowi. Godny jest uwagi adress sądów cywilnych z *Rumilly* do *Bonapartego*. Po krótkim wstępie, wyrażono bez ogródki; „Na wszystko, co ci jest świętem, na twoię małżonkę, na twoiego syna, na przybraną oyczynę i na krew iey walecznych synów zaklinamy Cię: Nie bądź Tyranem; pokaż się nakoniec prawdziwie wielkim, bądź szczerym, zapomnij przeszłości, iżby tego nie przystosować do ciebie, co mówią o *Burbonach*; iż swego dawniejszego sposobu panowania nie zapomnieli. — *Monitor*, pod artykułem z *Lille* uważa, że linia graniczna od *Belgiów*, w wielu miejscach; przechodzi srodkiem wiosek, których iedna półowa do *Francyi*, druga do *Belgiów* należy; że na iednej stronie francuzkie, na drugiej angielskie przedpocztu obok stoia; jednakże, iżby z obu stron granicy nie przestępować; postawiono na srodku stoły, przy których obie strony poprzyjacielsku z sobą biesiadują (?). A że Anglicy nie mówią po francuzku, a Francuzi po angielsku, wielu

z nich iednak służyło w *Hiszpanii*, rozmawiają więc po hiszpańsku (?).

Półkownik *Pernet*, pierwszy Adjutant marszałka *Berthier*, uwiadomił przez gazety francuzkie, że Marszałek ten znajduje się w *Bambergu*, a nie w *Wiedniu*, i oczekuje tylko na potrzebne pa porty, dla powrócenia z rodziną swoją do *Francyi*. — Z *Belgium* i *Hollandyą* komunikacya ze strony francuzkiej nie jest jeszcze przecięta. — *Bonaparte* miał udzielić Redaktorowi angielskiej gazety, *Morning Chronicle* zwanej, ozdobę legii honorowej. (?)

Wyciąg wiadomości z gazety wiedeńskiej, *Oesterreichischer Beobachter*: *Bonaparte* znalazłone papiery w tajemnym archiwum ministra *Blacas*, nie czytając, spalić kazał. — Hr. *Roederer*, Kommissarz nadzwyczajny w 19tej dywizyi wojskowej (*Lyon*), d. 7 sprawowanie urzędu swego rozpoczął; marszałek *Suchet* d. 8, i namiestnik policyyny 6go wydziału *Leconte Puyraveau* tegoż dnia, do *Lyonu* przybyli. — Akta dyplomatyczne, załączone do raportu *Caulincoura*, o teraźniejszym położeniu *Francyi* w stosunku do obcych mocarstw, są następujące: 1) List okólny *Caulincoura* do posłów francuzkich przy dworach cudzoziemskich. 2) List własnoręczny *Napoléona* do Monarchów, d. 4 kwietnia z *Paryża* pisany, uwiadamiający o swoim powrocie na tron i odmianie zasad rządu swego. 3) W podobnejże myśli pisany list *Caulincoura* do ministrów stosunków zewnętrznych znakomitszych mocarstw *Europy*. 4-6) Akta i korespondencya względem odesłania napowrót gońców francuzkich, z *Kehl* przez Jenerała *Volkman*, z *Turynu* przez Rząd tamtejszy, i z *Moguncyi* przez Jenerała *Vaquant*. 7) Wiadome już poselstwo Xcia Rejenta Angielskiego pod dniem 5 kwietnia. 8. 9) Rapport z *Rochefort* o zabranu kilku statków francuzkich przez okręty wojenne angielskie; 10, 11) Rapport dziedzicznego Xięcia *Monageńskiego*, do marszałka *Masseny*, względem osadzenia, w dniu 13 marca jego xiestwa, przez wojsko angielskie, pod dowództwem półkownika *Burke* (podług traktatu paryzkiego, *Francyi* należy prawo osadzania); 12) Przejęty list posła francuzkiego przy dworze madryckim do Barona *Vitrolles*, pod dniem 28 marca, uwiadamiający, że *Hiszpania* wysła 12,000 ludzi ku *Pireneom*. 13, 14) Raport Jenerała *Drouet*, dnia 2 kwietnia, z wyznieniami siedmiu jeńców wojennych, którzy przez ucieczkę się tam dostali, a są z liczby powracających z *Rosyi*, w *Niderlandach* zatrzymanych i do *Bredy* odesłanych — Pensye wszystkich urzędników krajowych zmniejszone zostały; Radcy stanu pobierać będą 20,000 fr., a pobierali 25,000. — 11 członków instytutu otrzymali od *Bonapartego* ozdobę *Legii honorowej*.

Taż gazeta wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, z dnia 29 kwietnia, na początku wiadomości z *Francyi*, pisze w té słowa: „Wszystkie paryzkie gazety z dnia 18 t. m., wczora tu (do *Wiednia*) nie przyszły: zdaje się więc, że wszelka komunikacya między *Strasburgiem* i *Kehl*, d. 20 t. m. zerwaną została. — W numerze teyże gazety z dnia 30 marca czytamy: „Gdy teraz wszelkie komunikacye zupełnie zerwane być się zdają; dla tey przyczyny i wczora żadna z gazet paryzkich nie przyszła.”

S Z W A T C A R Y A.

Korrespondent hamburski donosi z *Genewy*, pod 15 kwietnia: „*Lucyan Bonaparte*, Xiążę *Canino*, znajduje się znowu od trzech dni w *Versoirx*; nie wiadomo w jakim zamiarze. Zdaje się, iż on od d. 3 t. m., jak tedy przejeżdżał, był w *Paryżu*, albo przynajmniej u bram jego, i że ma zamiar powrócić do *Włoch*. Zapewniają, iż on ztąd wysłał gońców do *Papieża* i *Seymu szwajcarskiego*. Ma się on udać naprzód do *Lucerny*, dla widzenia się z *Nuncyuszem* papieżkim.”

Na skutek wydrukowanych w St. Petersburgskich gazetach dwóch ogłoszeń o sprzedaży, daney na ewikcyę Domowi Wychowania i nie wykupionę na terminie, części majątku Szklowa, w roku 1813, pierwszego poprzedniczego w Nrach 72, 73 i 74; drugiego ze szczegółami w Numerach 87, 88 i 89; i tegoż ogłoszenia w 1814 roku w Nrach 46, 47, i 48, teraz na nowo powtarza się toż powtórne ze szczegółami ogłoszenie. a mianowicie, Rada Opiekuńcza Imperatorskiego Domu wychowania w St. Petersburgu przez niniejsze nanowo obwieszcza, iż w tęż Rządzie będzie się przeławał nie opłacony na terminie majątek nieruchomy, na ewikcyę dany przez zesłego Jenerał Porucznika i Kawalera *Symona Gabrielowicza Zorycza*: w Gubernii Mohilewskiej, miasteczko Szklów nowy, miasteczko Szklów stary; ze swojemi przedmieściami: Ryszkowicze, Zadnieprskie Chodury; Woytostwa *Wyszkowskiego*, wsi: Słobodka, Karzuny, Wyszkowo, Zapole, Miennik średni, Kopyńnice, Chylec, Sysenina, Podkniżenie, Mieźnik wielki, Bohuszowka, folwark Karzuny, *Syryckiego*, wsi: Harszkowa, Haworaki, Trylesina, Popowcy, stary Braszczyn, Trośni, Braszczyn nowy, Ulan pierwszy, Ulan drugi, Ulan trzeci, Szczetinka; *Staroszkłowski*, wsi: stary Szklów, Chotemszczyna, Awczynianka, Bonyskowicze, Malesy, Zarowcy, Lotwa, Stybli, Pawłowczyna, Pikowicze; *Czarnoruckiego*, wsie: stare Czarnorucze, mnieysze Czarnorucze, Stupłany, Wabicz, Tudorowa, Towkacze, Lachowcy, Klimowicze, wieś wielka Czarna, wieś mała Czarna, *Dubrowskiego*, wsi: Wysokie, Zahorje, Dankowicze, Papowcy, Nowosielje, Łopowicze, wielka Dobreyka, mała Dobreyka, Prykoniki, Sawielinki, Horodynka, Terebuszki, Kamarowszczyna, Litowskie, Sznarowka; Zadnieprskiej części; *Kiszczycy*, wsi: Nersary, Diwnowo, Ordet, Raditén, Chodorowka, Gulidowka, Lubiża, Zachody, Cerkowiszcz, Duszki, Zaymiszcze, Wolkowszczyna, Kiszczycy, Torhowka, Babki, Putniki; *Sertysławskiego*, wioski: Sertysławy, Nowosiołki, Owsianki, Szedy, Krywcy, Solenniki, Horodyszcze, Kisiele, Rudnie, Karasie, Maseienki; i *Kozłowski*, wioski: Czarna i Słepkowo; i wszystkich w tych miasteczkach, wsiach i folwarkach dusz męzkich, podług rewizyi 1795 roku, 8,639, a podług inwentarza 1809 roku, przysłanego z Rządu Guberskiego, 8,020 dusz, z ich żonami, dziećmi, i z krewnymi, z wnukami i prymakami płci obojey, tudzież z rzeczywiście znajdującymi się i zbiegłymi, z ziemią, attynencyami, i ze wszystkim tym, co z prawa do tego majątku należeć może. Dla chcących nabydź ten majątek, podają się następujące warunki: 1) Za majątek na rachunek tego długu w złocie i srebrze, przymają się obligacye Kommissyi umorzenia długów; w czasie sprzedaży stosownie do prawideł kasy zachowawczey, wnosic się ma niemnię nad część dziesiątą summy przez licytacją za majątek danej; co do reszty zaś summy, za przedajacy się majątek wypadajacej nad ilość długu należącego Domowi Wychowania, zostawia się kupującemu zrobić pożyczkę tęż summy, z ewikcyą na wolny swój majątek, stosownie do zwyczajnych prawideł kasy zachowawczey, nie podlegajac bynajmnię ustanowionę kolei dłużników z warunkiem, iż w przypadku niezłożenia dostateczney ewikcyi, w przeciagu prawem przepisane go dwóniedzielnego terminu, wyżey wspomniany zadatek dziesiątę części, zgodnie ze zwyczajnym prawidłem, zostaje na rzecz Domu Wychowania bez powrotu. 2) A jeżeli kupujący dla ulgi swojej żądałby odłożenia terminu opłaty na rachunek należący dla domu wychowania summy w złocie i srebrze, wtedy czyni się na rzecz jego pozwolona przez rozkaz Naywyższy dla dłużników kasy zachowawczey co do tej monety ulga, i dług takowy na ośnowie tegoż Naywyż-

szego rozkazu dla kupującego rozkłada się na lat 12, przymując na ewikcyę ten kupny majątek stosownie do przepisów; termina zaś licytacji na sprzedaż tego majątku przeznaczają się: pierwszy dnia 29 kwietnia, drugi dnia 10 czerwca, trzeci dnia 27 lipca, terażniejszego 1815 roku; życzący przeto takowy majątek kupić, zechcą przybywać na pomienione dni licytacji do Rady Opiekuńczej, zrana o godzinie 10; zapisywać się do licytacji i widzieć szczegółowe inwentarze i wiadomości tego majątku, mogą codziennie, wyymując dni świąteczne, mogą tęż w czasach tych, potrzebnych zasięgać wiadomości, i w Szklowskim ekonomicznym Kantorze, który zarządza tym majątkiem jak o tym i dawniej doniesiono było.

2 Od Mińskiego Guberskiego Rządu czyni się ogłoszenie, iżby chcący wziąć w trzyletnią dzierżawę Mińską stacyą pocztową, od dnia 1go stycznia roku terażniejszego, do dnia 1go tegoż miesiąca roku 1817go, przybywali dla licytacji do Mińskiej Izby Skarbowey, w terminach następującego miesiąca czerwca, dniach 5go, 10go i 15go, roku terażniejszego, z dostatecznymi o stanie swoim świadectwami i z odpowiedniami ewikcyami. Dnia 11 kwietnia 1815 roku.

podpisano: Sekr: Damian Czerniejew.

3. Nr 4024. Od Kommissyi prowiantskiego Depa czyni się ogłoszenie, iż w niej będzie się odbywała licytacja, na dostarczenie prowiantu do różnych magazynów gubernii wileńskiej; mają zatem ci wszyscy, którzy zechcą podjąć się, takowego dostarczenia, stawic się w pomienionę Kommissyę, codziennie, zaczawszy od dnia 27 bieżącego miesiąca. Dnia 25 kwietnia 1815 roku Wojenny Sowiećnik Tretiaków.

1. Kapituła Wileńska mając Dekretem Sadywizorskim w Dobrach Tryszkach w Powiecie Szawelskim roku 1811 ferowanym, wydzieloną część gruntu orowego, sianożętnego i lasu do budowy zdadnego w ogule wielk 10 morgów 6 gó, oraz z dwoma siedzibami włoscianskimi, przedsięwzięła schedę takową dla odlegley od innych dóbr, a tym samym niedogodney pożyeyi cedować, a sumę z onej podnieść. Więć, jeżeliby kto życzył sobie nabyć pomienioną schedę, raczy zgłosic się do jeneralnego Kapituły Prokuratora w Mieście Wileńskim przebywającego pod Nrem 143 na Zamkowej ulicy — X. Szymon Porozinski Kanonik Koadjutor Wileński jeneralny Prokurator Kapituły.

1 Wypis z Ksiąg Grodzkich Pttu Wileńskiego. Roku tysiąc osmset piętnastego, miesiąca maja, trzeciego dnia.

Po odwołaniu Sądów Grodzkich Pttu Wileńskiego, przed aktami tegoż Powiatu stawiają obecnie W. Jpan Hieronim Pietkiewicz Adwokat Sądu Gł: Lit: Wileńskiego drugiego Departamentu, Oświadczenie poniższe do akt podał, w wyrazach takowych: Oświadczenie Jmieniem JW. Oktawiana Graffa de Choiseul Gouffier Aktualnego Kamerhera i Kawalera, przeciwko W. Tadeuszowi Rawieńskiemu Staroście Jankuńskiemu w następnym czyni się brzmieniu. Długo Zallcy Deltor używał swej cierpliwości, wolał część własną poświęcić fortuny, niż przykry rozwijać Procesu bo ciężką odpowiedź na Obżalnym Rawieńskim iako nadużywajacym danej mu Zallgo Plenipotenoyi sciągający; Na znaczne w majątku swym przez Rawieńskiego dopełnione straty, patrzył iako na ofiarę zło położoney swojej ufności. Milczał nawet do daty procederu w Ziemstwie Wileńskim za Obligiem od Rawieńskiego Urodz: Nestorowiczowi na Rubli srebrnych tysiąc danym, za którym aczkolwiek Rawieński w Perceptach swych Zallmu podanych, nie okazał pieniędzy, jednakowoż summa ta z procentami i expensami na Zallcy rekognoskowaną została. Lecz kiedy później drugi przez tego Plenipotentę dla siebie tylko dobrze życzącego okazał się Urodz: Zawiszy na czerwonych złach czterysta wydany Oblig, za którym, równie iak w Ziemstwie Wileńskim na stronę Zallgo w roku iacym na dniu dwódziesiątym osmym, Apry-

la. nie szczęśliwy zakroczył wyrok, lęka się przeto Delator, aby nowa na dół podobne Antedatowane Sryptu, z pod czynnego w tym względzie iak widać Rawieńskiego nie wychodziły pióra. Łatwo bowiem już ubitym, łatwo przez złe skłonności wskazany iść gościnnym wziąć niby na rzecz Aktora pieniądze i niepokazać ich do kalkulacji tak iak Rawieński w przychodzie, jest to wyraznie cudzą zatajać własność. Postępek takowy przez Plenipotentę spełniony podług praw Litewskich, a mianowicie podług Naymnościwiey darowanych Ukazów, srogiey ulega odpowiedzi. Tey Załży Delator zmuszony jest szukać na Rawieńskim. Inaczej sytuacja Deltra od dyskrety nie życzliwego, i dawno już wydłobego zależałby Plenipotentę, albo, wiem on nietylko dopiero, lecz i później Sukcesorów Załżego. pisząc Inskrypcyę w Imieniu byłego pryncypała różnym osobom, acz w latach następnych i późnych zawezby się jednak pilnował Tysiąc osiemset osmego; i tysiąc osiemset dziewiątego Ruku, czyli tey daty w której ile dla siebie z korzyścią, tyle dla Załżgo z krzywdą Plenipotentę sprawował o b-wiazki; że przeto dawno bo w roku tysiąc osiemset dziesiątym, Plenipotentę Rawieńskiego ustala, zupełnie iest znikczemnością; że Załżgo z Obżalnym Rawieńskim jako zdradzącym ufnosć i wiarg pryncypała swego będzie czynić prawem zapowiadając zarazem ażeby nikt z nim w żadne kondyktowe tranzakta na krzywdę załżgo nie wchodził, i żadnych Obżalów Dołż załżgo obarczających od byłego Plenipotentę, nie brał inaczej jako nieostróżny stratę własney swey będzie musiał przypisać winie, zastrzegając, ninieyszo czyni zażalenie. Dat roku tysiąc osiemset piętnastego — apryla, dwudziestego dziewiątego dnia. — U tego oświadczenia podpis czyniącego w te słowa: Graff Choiseul Gouffier. — Po podaniu do akt jest takowe oświadczenie w księgi Grodzkie ptu Wileń. wpisane. Z których i ten wypis pod pieczęcią Grodzką Ptu Wileń. jest wydan. — Correctum; Jan Justyn Sperski Grodz. Wileń. Regent.

2. Sąd Powiatowy Ziem. Wileń. za Remisą Sądu Gł. Depart. 2go Ru. 1814 maja 6 dnia nastala, w sprawie Konkursowej, między Leonem Alexandrem Giedgowdem Star. Twer: i opiekunami onego — A kredytorem i pretensorami do masy funduszów po zeszyłym Antonim Giedgowdzie Star. Twer: scielącemi pretensyę w początkowym stron przyściu, przeznaczywszy prawne Dyllacye, postanowił trzykrotną w Kuryerze Litt: uczynić Awizacyą, w skutek czego zawiadania wszystkich Kredytorów, pretensorów, i Debitorów, ażeby do powtórnego przypadnienia w tymże Sądzie sprawy, wszystkie strony z dowodami pretensyow swoich jawiły się, i etiam pod nieanność której stony że oczewiście Sąd ninieyszy sądzić będzie, a zarazem skutkiem reguł Remisą Sądu Głgo przepisanych ze pretensyę wszelkie któreby wiodnocoasowym składzie sprawy dowodzonemi nie były, Amisyyi ulegać będą ostrzega. Józef Urbanowicz Reg. Z. Wileń.

3. Excerpt oświadczenia z Protokołu Potocznego Ziem: Ptu Wileń: w dacie nizey wyrażający się zapisanego i teyże daty pod pieczęcią Ziem: tegoż Ptu jest wydan.

Roku tysiąc osiemset piętnastego miesiąca Apryla dwudziestego siódmego dnia. Przed Aktemi Ziem: Ptu Wileń: stawiając osobicie W. JP. Bogusław Pożarski Adwokat Subselliów Wileńskich oświadczenie nizey w treści wyrażające się wpisać do Protokołu podał następnie pisane. — Oświadczenie Imieniem Star: Hiraży i Mowszki Zelkindów Klacków Obywatelów Wileń. czyni się w rzezozy następney i oto: iż co załżoy doczytając w dodatku Kurjera Lit. Awizacyę przez Obżal Bitnera Sowiet. z wyrażeniem że z kupli domu, należy się Jemu rubli srebr. tysiąc pięćset, aby przeto nikt z załżmi w rzeczy kamienney od jego nabytey niewchodził w układy ostrzega, zamieszczoną; znaydując za obowiązzek ninieyszym odpowiedzieć, iż nie pewnieyszego, że r. s. tysiąc pięćset z kupli domu od załż. dla obżal. należy, lecz obok tego i to jest niezawodnym, że obżal. takową sumę pro evictione do lat trzech u załż. pozostawił i gdyby obżal. złożył dostateczne przekonanie, iż żadnych na wyprzedaney kamienney nie ma ciężarów lub w odpowiedź onym jakakolwiek wykazał rękoymią miałby sobie takową sumę równie jak pierwszą daleko większą opłaconą; lecz kiedy rubli srebr. tysiąc pięćset w ręku obżal. naydujące się są tylko ostateczną dla nichze ewikcyją, że zatem ona w każdym czasie, za wyświeceniem dalszych dostatecznych na odpowiedź mogący się znaleźć długom funduszów, zaliczą i opłacać ninieyszym

zapewniając, i takowe Oświadczenie celem doyscia wiadomości Obżal: Bitnerów w odpowiedź na Awizacyą w Kuryerze Litt: zamieszczoną u tego oświadczenia podpis w Protokuie takowy — Takowe oświadczenie iako prozony podpisany. Bogusław Pożarski — Correctum Józef Naborowski Regent Ziem: Wileński.

2. Oświadczenie w imieniu JW Wch. Adama Podkomorze-go, Seweryna Deputata wywodowego Powiatu Dyneburskiego, Józefa, i nieletniego Kazimierza Hrabów Platerów Kasze, laniów Trockich, zapisuje się z takiej okoliczności: iż W. JPan. Alexander Wazgird Chorąży Ptu Mereckiego, pretextem niejakięs po zeszyłym JW. Wincentym Józefowiczu Starością Mereckim sukcesorstwa, przed laty kilkunastu formowaną, lecz dla nieprawości stosunków i dowodów przez samego ieszcze Józefowicza zaniedbaną i nie poszukiwaną exdotacyjną pretensyą, pod hasłem uspokojenia swego jurisdatora Kredytorów chce wznowić: o skutki Dokumentu tytułu dożywotniego przez zeszyłego Starostę Mereckiego na Zenie swey s. p. JW. Maryi z Hrabów Platerów Józefowiczowey, przeciwko myśli i zamiarom przed ślubny intercyzy, podstępnie w roku 1787 Maja 15 dnia wymożonego, Roku idącego 1815 marca 17 pocwał Oświadczaających do Ziemstwa Dyneburskiego; i takim ożywionym krokiem, im dostatnieyszą usiłując wystawiać fortunę dłużnika, tym bardzięs zdaie się zwiększać pozory zdradnego łudzenia jego Kredytorów, zwłaszcza wtenczas! Kiedy zeszyły Starosta Merenki, ani pod życiem swoim, ani po utracie, onego żadnego nie miał i mieć nie mógł do majątku Zony prawa, bo s. p. Józefowiczowa dokument na siebie wymożony wraz obmanifestowała, z mężem nie żyła, w ostatku: cały swój majątek (ut summowny) testamentową dyspozycyą, podług swojego upodobania w roku 1802 rozpisała, i to ostatnie jako prawe, nie pierwsze, jako zgwałcone, ję postanowienie wzięło swój skutek, gdyby więc zeszyłego Józefowicza wierzyiele nie uwodzili się mylną nadzieją, albo lubiący nabywać pienne wlewki nie zasadzali faciendarskich widoków na tey chybnę pretensyi. Oświadczaający się Platerowie przez ninieysze publiczne pismo do Gazet podające się, każdego interessowanego uprzedzają. — Datum w Krasławiu 1815 aprila 15 dnia. Adam Hrabia Plater Podkomorzy Dyneburski. Seweryn Hrabia Plater Deputat Dworżański. Józef Hrabia Plater.

3. Roku 1815 miesiąca kwietnia dnia 26 — Nizey podpisany, w imieniu własnem, i w imieniu dalszych wierzyieli, z masy wszelkich funduszów po zeszyłym Antonim Jeleniewskim Regencie b. Grodzkim Kow., udział biorących; oświadcza i publicznie waszytkim w tey mierze interessowanym donosi: Iż Dekretem oczewiśtem Exdywizorskim Ziemskim Kowien: w roku 1810 maja 5 ferowanem, po okazaniu się niedostatecznego funduszu zeszyłego Jeleniewskiego, na satysfakcyą jego Wierzyieli; przeznaczone zostało tymże, wolne wyszukiwanie dalszego wszelkiego jego majątku, a mianowicie: Summy złtch Poll: 18.198 i grozy 9. Dekretem tegoż oczewiśtem Ziem: Kowien: w Roku ieszcze 1807 gbra d. 9 na JPP. Sawiekich i dalszych, oraz na majątku ich Koplach Stefanowie sot. w Pcie Kowien: leżących dla tegoż Jeleniewskiego rekognoskowanej, a z powodu uroszczoney przed Sąd Głny Litt. Wileń. Depart. z appellacyi, pod procederem zostającej — Do Jakowey summy lubo in Traktu odchodzący sprawy Exdywizorskiej żyjący na ówczas Oyciec zeszyłego Jeleniewskiego, WJP. Ignacy Jeleniewski Budowniczy ziemi Chełmskiej, stosował swą pretensyą; jednakie własność oney, i wolność w Sądzie Głównym probowania, nie komu innemu, jedno tymże Wierzyicielom zachowaną została. — Dopiero, gdy sprawa o ten przedmiot, w Sądzie Głównym zbliżoną zostala; a scielący swe uboczne stosunki Ignacy Jeleniewski nie zostawiwszy Sukcesorów i formalney władzy komu w stopniu swém czynienia, żyć już zaprzestał i tēm samem czczość swego interessowania okazał — Wierzyiele przeto zeszyłego Antoniego Jeleniewskiego, zostając w gotowości popierania w Sądzie Głnym o uzysk powyższey summy sprawy, zawiadamiają wszystkich interessowanych lub jakikolwiek stopień po Ignacym Jeleniewskim rościć mogących, iż są w zamiarze probowania przez ciąg sprawy, prostą na siebie takowey należności, i za taką ią zawsze dla siebie samych tylko uważają i uważać będą — Ignacy Jagintowicz Sekretarz Sądu Gran. appellac. Ptu Kow. —

1. Teraźnieyszego miesiąca maja 2 dnia, Włny Staszewski odstawni kapitan 4go jeździarskiego pułku, w mieście Wilnie zgubił przypadkiem papiery służące na imie jego: a mianowicie, Formularny Spisek o służbie, Świadcetwo dane o pólku że się znaydował w 1812 roku w służbie, Świadcetwo Sztab Doktora Dywizyynego Nekrasowa o defekcie, Świadcetwo powiatowego Marszałka, i Prośba pisana do JW. Cywilnego Gubernatora, jakowe papiery jeśli kto znaydzie po oddaniu do Wileńskięy mieyskięy Policyi, od Własciciela odbierze nagrodę.

PROSPEKT

C Z Y L I

ODEZWA DO PRZYIACIÓŁ NAUK I OŚWIECENIA.

DZIENNIK WILENSKI, poświęcony przedmiotom literatury, sztuk i umiejętności, który przestał wychodzić w roku 1807., wydawany będzie znowu w roku blisko następującym 1815. Kilka osób, z chwałą w zawodzie literackim znanych, wspierając ten zamiar, bez osobistej korzyści, z pracy i talentów swoich czynią ofiarę, przez zadatek materii, rozumną zajmujących ciekawość i pożyteczne upowszechniających wiadomości. Ogólnie wszystkich, do utrzymania tego peryodycznego pisma przykładających się, troskliwem będzie usiłowaniem, ażeby one interesującym i przyjemnym dla czytelników wystawiać. Pomieszczać się w niem będą, rzeczy wszelakiej treści, do nauk w powszechności, do rzemioł i do przemysłów, osobliwie krajowych, odnoszące się; wyłączając tylko w zupełności to wszystko, cokolwiekby mogło mieć stosunek do współczesnej polityki lub polemicznej teologii.

Dnia ostatniego każdego miesiąca wyjdzie numer jeden, złożony z arkuszy pięciu najmniej, w formacie dawniejszym. Numerów sześć uczyni tom jeden, do którego przyda się registr ogólny.

Niżej podpisany, łożąc koszt i starania, na ciągle wydawanie tego dzieła, na księgarni i typografii swojej zaręcza odpowiedzialność za dotrzymanie zaciągających się, w tej mierze, dla publiczności obowiązków. Na dostateczniejszej zaś liczbie prenumeratorów, pokładając nadzieję zwrotu wydatków i nagrody starań, cenę dawniejszą miejscową zniża więcej jak do połowy.

Prześwietna Dyrekcyja pocztamtu litewskiego, i w szczególności dostojny onej naczelnik, powodowani właściwą sobie przychylnością dla nauk, ułatwiają łaskawie wszelkie ze swojej strony zależące środki, aby to pismo za najmniejszą ile byź może cenę, i jak nayregularniey, przez pośrednictwo poczty, prenumeratorów dochodzić mogło.

A zatem całoroczna prenumerata kosztować będzie na miejscu bez poczty złotych 24 czyli rubli 3 kop. 60. srebrem, a z pocztą rubli 5 srebrem.

Takowa prenumerata, podobnie iak na Kuryera litewskiego przyyмуje się we wszystkich expedycjach pocztowych, w gubernijach do wydziału Uniwersytetu wileńskiego należących, oraz przez niżej podpisanego w Wilnie w księgarni Uniwersytetu IMPERATORSKIEGO na ulicy Święto-Jańskiej; gdzie miejscowym prenumeratorom rozdawać się będą exemplarze, w dniach wyżej wskazanych, zawsze o godzinie 3. z południa.

Pisano dnia 17 Grudnia 1814 roku w Wilnie.

JÓZEF ZAWADZKI

Typograf Uniwersytetu Wileńskiego.

